

1. Gifting

H3.30

Edyta og Palli ætla að gifta sig í sumar. Edyta er pólsk en Palli íslenskur. Þau ætla að halda tvær brúðkaupsveislur, eina á Íslandi og aðra í Póllandi. Það þarf að skipuleggja rosalega mikið fyrir brúðkaupsveislu.

1.1 Hvað þarf að gera? Hvað dettur þér í hug?

Það þarf að ...

1.2 Undirbúningurinn

H3.31

Tengdamamma: Edyta mín, hvernig gengur hjá ykkur að undirbúa?

Edyta: Bara vel.

Tengdamamma: Ertu örugglega búin að panta salinn og kirkjuna?

Edyta: Já, það verður að gera það snemma. Ég gerði það í fyrrasumar!

Tengdamamma: En maturinn? Eruð þið búin að ákveða veitingarnar?

Edyta: Vinur okkar sem er kokkur ætlar að sjá um matinn og vinkonur mínar ætla að baka kökur.

Tengdamamma: En kjóllinn, hárgreiðslan og snyrtingin? Á ég ekki að hjálpa þér eitthvað?

Edyta: Komdu bara með mér í hárgreiðsluna. Við getum fengið okkur kampavínsglas saman og slakað á!

Tengdamamma: Já, ég er til í það. Það verður gaman. Hann Palli minn er nú heppinn að eignast svona góða og skipulagða konu eins og þig!

Hvað segir Fríða frænka?

Á Íslandi er hægt að giftast í kirkju eða hjá sýslumanni (borgaraleg gifting). Margir á Íslandi giftast ekki heldur eru skráðir í sambúð. Á Íslandi er líka algengt að fólk búi fyrst saman og eignist börn og giftist seinna.

1.3 Að skipuleggja veislu. Vinnið tvö eða þrjú saman

Ákveðið matseðillinn, gestalistann og skemmtiatriði!
Ákveðið líka hver gerir hvað við undirbúninginn.

Dæmi: **Hugkort**

MATUR:
snittur
kransakökur
ávextir

FJÓLA
40 ÁRA

DRYKKIR:
rauðvín
hvítvín
gos

KAUPA:
kerti
servíettur
glös

Gestalistinn:

Matseðillinn:

1.4 Boðskortin

H3.32

Edyta: Palli, ertu búinn að sækja boðskortin?

Palli: Æ, nei, ég gleymdi því.

Edyta: Palli, þú lofaðir! Við verðum að fara að senda boðskortin. Giftingin er eftir mánuð!

Palli: Já, ég veit. Ég lofa að ná í kortin á morgun.

Edyta: Mamma þín heldur að ég sé svo skipulögð en við eigum eftir að gera svo margt!

Palli: Þetta verður allt í lagi – ekkert stress, bara hress!

Hilmar vann 25 milljónir í lottó.
Rosalega er hann **heppinn!**

Rósa var **heppin** í gær.
Hún fann 5000 krónur úti á götu.

Ég datt og handleggsbrotnaði í gær.
Æ, þú ert alltaf svo **óheppin!**

Viltu **lofa mér** að hlaupa ekki út á götu?
Já, mamma, ég lofa.

Viltu **lána mér** pening? Ég lofa að borga þér
á morgun.

Hann **lofaði henni** í gær að fara strax til læknis.

Giftingar geta verið hefðbundnar (venjulegar) eða óhefðbundnar (óvenjulegar)!

Hefðbundin brúðhjón

Óhefðbundin brúðhjón

1.5 Hvernig er hefðbundið brúðkaup í þínu heimalandi?

Geturðu notað þessi orð? í marga daga dýrt margir gestir
gjafir stór veisla að skála að halda ræðu að kysast
tónlist margir réttir blóm athöfn að syngja

2. Áramót

2.1 Í vinnunni

H3.33

Vu: Sæll Kiddi. Má ég aðeins tala við þig?

Kiddi: Já, gjörðu svo vel.

Vu: Það er gamlársgangur á föstudaginn og mig langar að biðja um frí í vinnunni.

Kiddi: Gamlársgangur? En það er febrúar núna!

Vu: Það eru kínversku áramótin. Þau eru yfirleitt í febrúar.

Kiddi: Já, alveg rétt. Og verður stór veisla hjá ykkur?

Vu: Já, öll fjölskyldan borðar saman mjög góðan mat. Það eru margir réttir, konan mín eldar í marga daga! Í Kína er líka stór flugeldasýning og frí í nokkra daga. Allir fara í heimsóknir til vina og ættingja og börnin fá smá peninga.

Kiddi: Hvaða ár kemur núna?

Vu: Það kemur ár hundsins. Ég er fæddur á ári dregans.

Kiddi: Ég er nú bara ljón, fæddur í ágúst. En það er allt í lagi að fá frí á föstudaginn. Gleðilegt nýtt ár!

Vu: Takk fyrir.

Veistu eitthvað fleira um kínversku áramótin?

2.2 Hvernig eru íslensku áramótin?

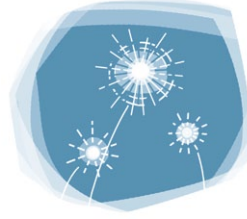

áramótaskaup

áramótabrennur

flugeldar

partý

Hvað segir Fríða frænka?

Hvaða dagar eru frídagar á Íslandi?

Það eru: nýársdagur, páskadagur, annar í páskum, sumardagurinn fyrsti, uppstigningardagur, 1. maí, Hvítasunnudagur, annar í hvítasunnu, 17. júní, frídagur verslunarmanna, jóladagur, annar í jólum.

Skoðu dagatalið og sjáðu hvenær frídagarnir eru. Átt þú frí þessa daga?

2.3 Hvernig eru áramótin í þínu heimalandi?

Hvað gerir fólk? Hvað er í matinn?

3. Stórafmæli

H3.34

Sóley: Áttu ekki afmæli bráðum?

Hildur: Jú, stórafmæli! Ég verð þrítug á laugardaginn.

Sóley: Til hamingju. Hvað ætlarðu að gera? Ætlarðu að halda uppá það?

Hildur: Já, ég ætla að bjóða fjölskyldunni og nokkrum vinum í mat.

Sóley: Hvað ætlarðu að hafa?

Hildur: Ég á nú ekki mikinn pening svo ég ætla bara að elda góða súpu og baka gott brauð. Mamma mín ætlar að baka stóra tertu og systir mín býr til salat. Hún býr til rosalega góðan mat.

Sóley: Þetta verður flott veisla. Vonandi færðu góðar gjafir. Hvað langar þig í í afmælisgjöf?

Hildur: Mig langar í svo margt. Mig langar í flotta tösku, stóran hring, dýrt úr, nýjan síma, fallega mynd, þykkan trefil, lítinn sportbíl ...

Sóley: Ha, sportbíl??

Hildur: Nei, ég er bara að grínast. Mig langar bara að hafa það skemmtilegt með vinum mínum og fjölskyldu.

3.1 Spyrjið og svarið

1. Hvað ætlar Hildur að elda fyrir afmælið sitt?
2. Hvað gerir systir hennar?
3. Hverjir koma í afmælisveisluna?
4. Hvað langar Hildi í afmælisgjöf?
5. Langar Sóleyju að fara í afmælið?

Mig langar í	nýjan bíl nýja tösku nýtt úr	Ég borðaði	sterkan mat góðan fisk holla súpu dýrt kjöt
Hann ætlar að kaupa	stóran hring stóra mynd stórt sjónvarp	Ég drekk	góðan bjór hollan safu kalda mjólk heitt kaffi og te
Hún fór í búð og sá	flottan sófa flotta peysu flott pils	Ég eldaði Ég baka	hollan mat góða súpu gott brauð stóra köku

3.2 Skrifaðu rétt orð í eyðurnar

Dæmi: Þetta er **flottur sófi**. Ég sá **flottan sófa** í búð um helgina.

1. Þetta er **flott peysa**. Ég sá _____ í blaði.
2. Þetta er **nýr bíll**. Mig langar í _____.
3. Þetta er **hollur safi**. Hann drekkur _____.
4. Þetta er **stór kaka**. Ég baka stundum _____ fyrir afmæli.
5. Þetta er **stór hringur**. Hana langar að kaupa _____.
6. Þetta er **hollur matur**. Við elduðum alltaf _____.
7. Þetta er **dýrt kjöt**. Þau borða stundum _____ á sunnudögum.
8. Þetta er **flott pils**. Ég sá _____ í búð í gær.

3.3 Skrifaðu orðin í svigunum rétt

Dæmi: Óli fór í bæinn og sá (nýr bíll) **nýjan bíl**.

Ásmundur fór í bæinn í gær. Hann sá (flottur sófi) _____
og keypti (stór hringur) _____ Hann langar líka í (ný taska)
_____ fyrir fartölvuna sína. Hann fór líka í matarbúð og keypti inn.
Hann borðaði oft (sterkur matur) _____ þegar hann bjó í Taílandi.
Hann drekkur (góður bjór) _____ þegar hann er í Belgíu. Hann kann
bæði að baka og elda og bakar stundum (gott brauð) _____
og eldar oft (holl súpa) _____.

3.4 Tölum saman!

- a) Hvað gerðir þú um síðustu áramót? *Ég fór ... /Ég var ...*
- b) Kaupir þú flugelda?
- c) Hvenær átt þú næst stórafmæli? *Á þessu ári/Eftir ... ár/Árið ...*
- d) Hvað langar þig í í afmælisgjöf? *Mig langar í ...*
- e) Ef þú myndir vinna 25 milljónir í lottó, hvað myndir þú gera? *Ég myndi (kaupa/gefa) ...*

4. Ólíkir persónuleikar

H3.35

Hafsteinn og Eysteinn eru tvíburar en ótrúlega ólíkir. Hafsteinn er ljóshærður með slétt hár og frekar hávaxinn og grannur. Eysteinn er með dökkt liðað hár og frekar lágvaxinn með smá ístru. Þeir eru líka mjög ólíkir persónuleikar. Hafsteinn er félagslyndur og ófeiminn. Honum finnst þægilegt að hafa fullt af fólki í kringum sig. Hann er stundum stressaður og Eysteini finnst bróðir sinn of kærulaus. Eysteinn er mjög rólegur maður og svolítið lokaður og finnst best að vera einn. Hann er ákveðinn maður en Hafsteini finnst hann stundum dálítið frekur. Þeim líður samt vel saman og fara stundum saman í veiðiferðir. Þá talar Hafsteinn og Eysteinn hlustar!

4.1 Tengdu andstæð orð

1. opinn ___ afslappaður
2. stressaður ___ ófeiminn
3. ákveðinn ___ skipulagður
4. kærulaus ___ 1 lokaður
5. feiminn ___ óákveðinn
6. grannur ___ þybbinn

4.2 Skiptu orðunum í jákvæð eða neikvæð orð

skipulagður óstundvís óákveðinn nákvæmur opinn stundvís nískur
ósnyrtilegur kærulaus félagslyndur gjafmildur leiðinlegur fúllyndur
ákveðinn feiminn glaðlyndur ónákvæmur lokaður fyndinn snyrtilegur

 Jákvæð orð

 Neikvæð orð

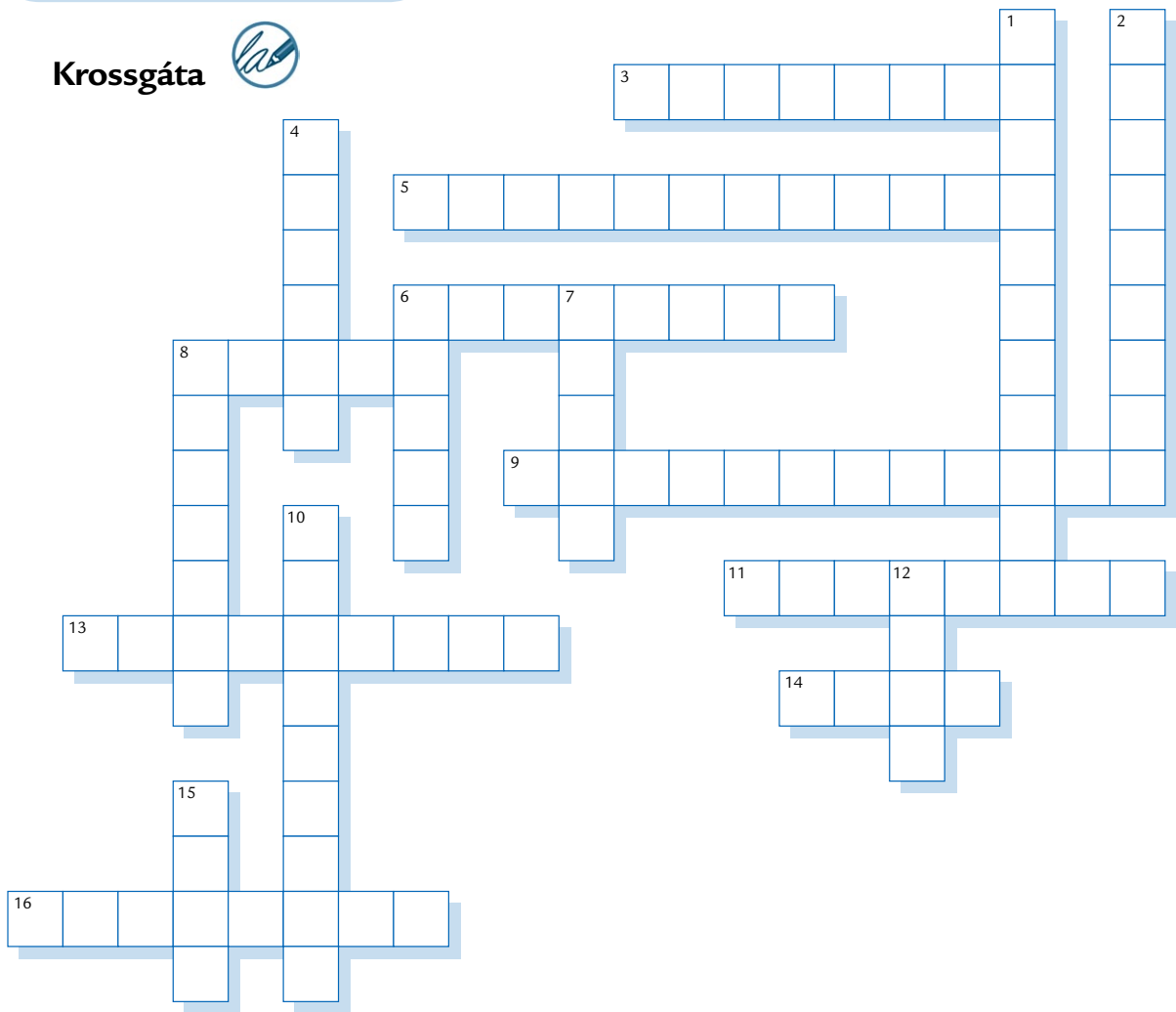
4.4 Hvernig persónuleiki ert þú? Skrifaðu eða segðu frá

5. Hvað kann ég?

Krossgáta

➔ Lárétt:

3 Petta eru ...

5 Hafsteinn á marga vini. Hann er ...

6 Benni kemur alltaf á réttum tíma.
Hann er ...

8 Mér er kalt. Mig langar í ... kaffi.

9 31. desember.

11 Hafsteinn og Eysteinn eru ...

13 ... áramótin eru í febrúar.

14 Petta er ...

16 Til ... með afmælið!

⬇ Lóðrétt:

1 Sigggi er alltaf að taka til.
Hann er mjög ...

2 Petta eru ...

4 Gunna er alltaf að segja brandara.
Hún er mjög ...

6 Ég ætla að baka ... köku.

7 Bíllinn minn er gamall.
Mig langar í ... bíl.

8 Jón vann í lottó. Hann er ...

10 ... nýtt ár!

12 Ég er þyrstur. Mig langar í kaldan ...

15 Anna talar mikið. Hún er mjög ...

6. Sjálfsmat – Petta kann ég!

1. Ég kann að segja

- Viltu lána mér peninga/föt/bók?
- Ég bý í blokk
- Ég lofa þér ...

2. Ég kann orð um veislur

- gestir
- matseðill
- gjafir
- veitingar
- boðskort

3. Ég kann að segja frá

- áramótum
- veislum

4. Ég kann að segja

- Mig langar í nýjan bíl
- nýja tösku
- nýtt úr
- Ég borða sterkan mat
- Ég sá flotta peysu
- Ég baka gott brauð

5. Ég kann orð um persónuleika

- Hann/hún er
- feimin/n
- fyndin/n
- félagslynd/ur
- skipulagður/skipulögð
- kærulaus

6. Ég kann að lýsa persónuleika mínum

- Ég er
- stundvís
- óstundvís
- snyrtileg/ur
- ákveðin/n
- óákveðin/n

7. Hvað lærði ég fleira í 4. kafla? _____

8. Hvað ætla ég að nota? _____

9. Hvað þarf ég að læra betur? _____

Persónufornöfn í föllum

<i>Eintala</i>	nefnifall (nf)	ég	þú	hann	hún	það
	þolfall (þf)	mig	þig	hann	hana	það
	þágufall (þgf)	mér	þér	honum	henni	því
	eignarfall (ef)	mín	þín	hans	hennar	þess
<i>Fleirtala</i>	nefnifall (nf)	við	þið	þeir	þær	þau
	þolfall (þf)	okkur	ykkur	þá	þær	þau
	þágufall (þgf)	okkur	ykkur	þeim	þeim	þeim
	eignarfall (ef)	okkar	ykkar	þeirra	þeirra	þeirra

Dæmi:

borga + þágufall	Ég ætla að borga þér á morgun.
lána + þágufall	Hún lánaði honum 10.000 krónur.
	Ég lána þeim stundum föt.
lofa + þágufall	Hann lofaði henni að koma klukkan sjö.
	Þú lofaðir okkur að borga í dag!
gleyma + þágufall	Skólinn byrjar í næstu viku. Ekki gleyma því!
hjálpa + þágufall	Viltu hjálpa mér á sunnudaginn?

Sterk lýsingarorð: Athugaðu: a → ö

	karlkyn – kk	kvenkyn – kvk	hvorugkyn – kvk
nefnifall (nf)	heitur/kaldur	heit/köld	heitt/kalt
þolfall (þf)	heitan/kaldan	heita/kalda	heitt/kalt
þágufall (þgf)	heitum/köldum	heitri/kaldri	heitu/köldu
eignarfall (ef)	heits/kalds	heitrar/kaldrar	heits/kalds

Fleiri lýsingarorð

karlkyn	kvenkyn	hvorugkyn
sterkur	sterk	sterkt
mildur	mild	milt
góður	góð	gott
vondur	vond	vont
gamall	gömul	gamalt
nýr	ný	nýtt
hollur	holl	hollt

Fleiri lýsingarorð – persónuleikinn

karlkyn	kvenkyn	hvorugkyn
opinn	opin	opið
fyndinn	fyndin	fyndið
frekur	frek	frekt
lokaður	lokuð	lokað
afslappaður	afslöppuð	afslappað
stressaður	stressuð	stressað
félagslyndur	félagslynd	félagslynt
stundvís	stundvís	stundvíst

Sambeyinging: Lýsingarorð og nafnorð

	karlkyn – kk	kvenkyn – kvk	hvorugkyn – kvk
nefnifall (nf)	fallegur strákur	falleg stelpa	fallegt barn
þolfall (þf)	fallegan strák	fallega stelpu	fallegt barn
þágufall (þgf)	fallegum stráki	fallegri stelpu	fallegu barni
eignarfall (ef)	fallegs stráks	fallegrar stelpu	fallegs barns

Dæmi:

- að þekkja + þf: Ég þekki **fallegan strák** frá Ítalíu.
 að sjá + þf: Ég sá **fallega stelpu** í gær.
 að eiga + þf: Ég á **fallegt barn**.
 að elda + þf: Hann eldaði **heita súpu**.
 að drekka + þf: Þau drekka **kaldan bjór**.
 um + þf: Ég hugsa um **fallegan hring**.
 gefa + þgf: Ég ætla að gefa **góðri konu** blóm.
 giftast + þgf: Hún giftist **góðum manni**.
 frá + þgf: Þakkinn er frá **góðum stráki**.
 til + ef: Við ætlum í heimsókn til **fallegs barns**.

Aldur – tugir

Hann/hún er ...	20 ára =	Hann er ...	tvítugur	Hún er ...	tvítug
	30 ára =		þrítugur		þrítug
	40 ára =		fertugur		fertug
	50 ára =		fimmtugur		fimmtug
	60 ára =		sextugur		sextug
	70 ára =		sjötugur		sjötug
	80 ára =		áttæður		áttæð
	90 ára =		níráður		níráð
	100 ára =		tíráður		tíráð

Orðabanki – Notaðu orðabók

orð	þýðing	orð	þýðing
að lána		fyndinn	
að lofa		glaðlyndur	
afslappaður		hollur	
ákveðinn		kærulaus	
boðskort		lokaður	
feiminn		opinn	
félagslyndur		óstundvís	
flottur		skipulagður	
frekur		snyrtilegur	
fúllyndur			